

Ρεπορτάζ ΓΡ. ΤΖΙΟΒΑΡΑΣ

Την έντονη αντίδραση του τέως πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη προκάλεσε η ατυχής, όπως απεδείχθη, προσπάθεια του Προεδρείου της Βουλής να παράσχει «άλλοθι» στις τακτικές απουσίες του κ. Κ. Καραμανλή από την «Ωρα του Πρωθυπουργού» στο Κοινοβούλιο με – συμψηφιστικού χαρακτήρα – αναγωγές στην προηγούμενη κυβερνητική περίοδο. Τα αποσπασματικά στοιχεία που παρέθεσε ο Α' αντιπρόεδρος του Σώματος κ. Σ. Χατζηγάκης, σε μian απόπειρα να δικαιολογήσει την επαναλαμβανόμενη άρνηση του κ. Καραμανλή να προσέλθει στη Βουλή για να απαντήσει σε ερωτήσεις που του υποβάλλουν στελέχη της αντιπολίτευσης στο πλαίσιο της «Ωρας του Πρωθυπουργού», υποχρέωσαν τον κ. Σημίτη να χρησιμοποιήσει αυστηρή γλώσσα σε επιστολή που απέστειλε πρόσφατα προς την Πρόεδρο του Κοινοβουλίου κυρία Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα.

Με εκφράσεις όπως «το Προεδρείο δεν είναι κυβερνητικό όργανο» ο κ. Σημίτης αποδίδει στα μέλη του «μονόπλευρη και εμπαθή στάση», ενώ τα καλεί να ενημερώνουν τους βουλευτές «κατά τρόπο αντικειμενικό» και να μην παρουσιάζουν την πραγματικότητα «σύμφωνα με τις επιθυμίες της κυβέρνησης».

Αφορμή για το οξύ περιεχόμενο της επιστολής του τέως πρωθυπουργού υπήρξε το γεγονός ότι ο κ. Χατζηγάκης στη διάρκεια αντιπαράθεσης που είχε με τον πρόεδρο του Συνασπισμού κ. Αλ. Αλαβάνο και τον τέως Πρόεδρο της Βουλής κ. Απ. Κακλαμάνη εξαιτίας μιας ακόμη απουσίας από το Κοινοβούλιο του κ. Κ. Καραμανλή επεχείρησε να συγκρίνει τη συμπεριφορά του τελευταίου με εκείνη του προκατόχου του κ. Σημίτη.

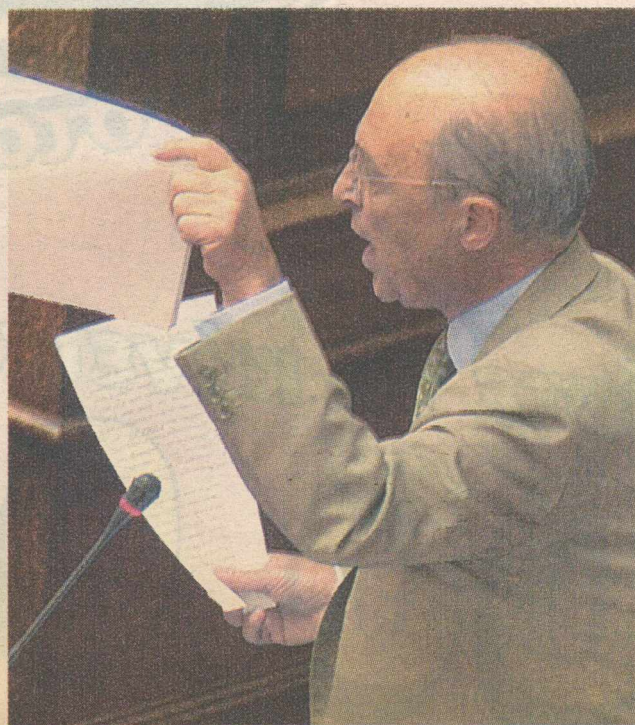
Με τη διαφορά όμως ότι συνέκρινε ανόμοια χρονικά διαστήματα τοποθετώντας από μια την παρελθούσα τριετία, κατά την οποία ο κ. Καραμανλής προσήλθε μόλις δύο φορές στην «Ωρα του Πρωθυπουργού», και από την άλλη τον τελευταίο ενά-

Σημίτης εναντίον Καραμανλή για την «Ωρα του Πρωθυπουργού»

Δύο φορές σε τρία χρόνια πήγε στη Βουλή ο νυν πρωθυπουργός έναντι 73 παρουσιών σε οκτώ χρόνια που είχε ο προκατόχος του

Ο κ. Κ. Καραμανλής σε μια από τις δύο εμφανίσεις του στη Βουλή και, δεξιά, ο κ. Κ. Σημίτης σε μια από τις 73 φορές που προσήλθε στην «Ωρα του Πρωθυπουργού».

μιση χρόνο της θητείας της προηγούμενης κυβέρνησης που συνέπεσε με την ελληνική προεδρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την προεκλογική περίοδο που ακολούθησε, κατά την οποία επίσης ο κ. Σημίτης δεν προσήρχετο στη Βουλή και στις ερωτήσεις που απευθύνονταν προς εκείνον απαντούσαν οι αρμόδιοι υπουργοί.

Ο αντιπρόεδρος της Βουλής, αν και είχε δεχθεί επανειλημμένως την προειδοποίηση του κ. Κακλαμάνη να μη χρησιμοποιεί «παράπληρη» στοιχεία, επέμεινε να αναφέρεται μόνο στη Γ' και στη Δ' Σύνοδο της προηγούμενης κοινοβουλευτικής περιόδου, δηλαδή στο διάστημα από τον Οκτώβριο του 2002 ως τον

Φεβρουάριο του 2004 που προκηρύχθηκαν οι εκλογές.

Δικαιολόγησε μάλιστα τη στάση του αυτή λέγοντας πως επικαλέστηκε τα στοιχεία αυτά για να δείξει ότι «πολλές φορές ο Πρωθυπουργός ευλόγως δεν παρίσταται διότι δεν έχει μόνο αυτή την αρμοδιότητα αλλά έχει και πολλές άλλες ευθύνες και είναι επόμενο τις πιο πολλές φορές να μην μπορεί να παραστεί» στο Κοινοβούλιο.

Οι ισχυρισμοί του κ. Χατζηγάκη προκάλεσαν την οργή του κ. Σημίτη, όπως μαρτυρά η επιστολή του προς την Πρόεδρο της Βουλής, την οποία κοινοποίησε και στον αντιπρόεδρο της Βουλής, ενώ τη συνόδευσε και με σχετικούς

πίνακες με αναλυτικά στοιχεία. Από αυτά φαίνεται, όπως και ο ίδιος ο τέως πρωθυπουργός επισημαίνει συμπεραστικά, ότι συμμετείχε στην «Ωρα του Πρωθυπουργού» 73 φορές.

Κατά τα ίδια στοιχεία στην πρώτη τετραετία της κυβέρνησής του (1996-2000) από τις 275 ερωτήσεις που υπεβλήθησαν προς τον κ. Σημίτη απαντήθηκαν οι 106 σε 51 διαφορετικές παρουσίες του τότε πρωθυπουργού στο Κοινοβούλιο. «Όποια Τετάρτη δεν ήταν στο εξωτερικό ήταν πάντα στη Βουλή και απαντούσε κάθε φορά σε τουλάχιστον δύο ερωτήσεις, για τις οποίες απαιτούνταν μεγάλη προετοιμασία» θυμάται στενός συνεργάτης του κ. Σημίτη.

Στην επόμενη τετραετία (2000-2004), πάντως, οπότε άλλαξε ο Κανονισμός της Βουλής, προβλέποντας τη δυνατότητα του Πρωθυπουργού να αναθέτει σε υπουργούς να δίνουν απαντήσεις, η κατάσταση «χαλάρωσε», πολύ περισσότερο που ο κ. Καραμανλής δεν απηύθυνε ο ίδιος ερωτήσεις, έχοντας εκχωρήσει αυτό το δικαίωμά του στους στενούς συνεργάτες του κκ. Π. Παυλόπουλο και Δ. Σιούφα.

Ετσι στις δύο πρώτες συνόδους που ακολούθησαν τις εκλογές του 2000 ο κ. Σημίτης πήγε στη Βουλή για την «Ωρα του Πρωθυπουργού» 33 φορές, ενώ άλλες δέκα φορές απάντησαν για λογαριασμό του υπουργοί. Στη Γ' Σύ-

νοδο, όπως είχε αναφέρει και ο κ. Χατζηγάκης, ο κ. Σημίτης δεν απάντησε σε καμία ερώτηση και οι έξι από τις συνολικά δέκα που υπεβλήθησαν απαντήθηκαν από υπουργούς.

Σε επεξηγηματική σημείωση που περιέχεται στον σχετικό πίνακα ο κ. Σημίτης αναφέρει ότι δήλωσε τον Οκτώβριο του 2002 πως «λόγω φόρτου εργασίας» δεν θα παρίσταται στην «Ωρα του Πρωθυπουργού» στη διάρκεια της προετοιμασίας της ελληνικής προεδρίας στην ΕΕ, που, όπως σημειώνει, σε ορισμένους τομείς ξεκίνησε από 1ης Ιουλίου 2002 και τερματίστηκε στο τέλος Ιουνίου του 2003.

Η Πρόεδρος της Βουλής κυρία Μπενάκη σε απαντητική επιστολή της δηλώνει άγνοια περί της δήλωσης αυτής του κ. Σημίτη – «δεν ήταν εν γνώσει της υπηρεσίας» (!) αναφέρει. Απαντώντας, σε μάλλον υπηρεσιακό ύφος, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου αποφεύγει να σχολιάσει τις ευθείες βολές που εκτοξεύει ο κ. Σημίτης εναντίον των συνεργατών της στο Προεδρείο και εμμέσως και της ίδιας, ενώ εξίσου «ξερά» παραθέτει και τα στοιχεία για την πενιχρή δραστηριότητα του κ. Καραμανλή.

Σύμφωνα με αυτά, από τις 110 ερωτήσεις προς τον Πρωθυπουργό που υπεβλήθησαν την τελευταία τριετία απαντήθηκαν οι 52, με τις 47 εξ αυτών από τους υπουργούς και μόνο τις υπόλοιπες πέντε από τον ίδιο τον κ. Καραμανλή στις δύο μόλις παρουσίες που είχε στην «Ωρα του Πρωθυπουργού».

ΑΠΟΨΗ

Ο εκλογικός νόμος και η σταθερότητα

Του Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Η πιο σημαντική στιγμή για τη λειτουργία της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας είναι η διαδικασία εκλογής των μελών του Κοινοβουλίου. Η διαδικασία αυτή στο κοινοβουλευτικό σύστημα ανταποκρίνεται σε δύο στόχους: στην αναλογική εκπροσώπηση των πολιτικών τάσεων που υπάρχουν στο εκλογικό σώμα και στην κυβερνητική σταθερότητα, που είναι προϋπόθεση της κυβερνητικής αποτελεσματικότητας.

Ετσι επιτυγχάνεται η πεμπουσία του εκλογικού συστήματος, που είναι η νομιμοποίηση και η αποτελεσματικότητα των δημοκρατικών θεσμών.

Απαραίτητη συνεπώς προϋπόθεση είναι η σταθερότητα του εκλογικού συστήματος και η επίτευξη μέγιστης δυνατής συναίνεσης από τα πολιτικά κόμματα για έναν σταθερό εκλογικό νόμο.

Τις ημέρες αυτές συζητήθηκε η μερική τροποποίηση του εκλογικού νόμου. Βέβαιον είναι ότι η συχνή αλλαγή του εκλογικού νόμου διακυβεύει τη νομιμοποίηση της δημοκρατικής αντιπροσώπευσης αλλά και την ίδια την προαγωγή

κυβερνητικού έργου πνοής. Συγχρόνως η συχνή αλλαγή του εκλογικού νόμου συμβάλλει στην καλλιέργεια του πολιτικού επαγγελματισμού και των πελατειακών σχέσεων, στην ενίσχυση της συνεχειακής πίεσης, καθώς και στην αποδυνάμωση του βουλευτικού αξιώματος και ρόλου.

Η διασφάλιση της πολιτικής σταθερότητας, απαραίτητης προϋπόθεσης για τη λειτουργία της δημοκρατίας και όρος για την προώθηση και την ολοκλήρωση κυβερνητικών προγραμμάτων, μπορεί να επιτευχθεί με την εισαγωγή ενός νέου και σταθερού εκλογικού νόμου, προϊόντος συναντίληψης και συνεννόησης μεταξύ των κομμάτων, όπου βασικός όρος θα είναι ο συνδυασμός της αναλογικότε-

ρης εκπροσώπησης και της σταθερής διακυβέρνησης για μία ολόκληρη τετραετία.

Ζητούμενο λοιπόν είναι η ενίσχυση της δυνατότητας μιας κυβέρνησης να εξαντλήσει την προβλεπόμενη από το Σύνταγμα τετραετία, πενταετία για άλλες χώρες όπως στη Γαλλία. Κανένας δεν αποκλείει βέβαια ότι μπορεί να δημιουργηθούν συνθήκες που να επιβάλλουν την πρόωγη διάλυση της Βουλής. Εδώ προσφέρεται η επιστροφή σε ένα δικαίωμα διάλυσης της Βουλής από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Προτιμότερο είναι ωστόσο για την περίπτωση αυτή ένα δικαίωμα αυτοδιάλυσης της Βουλής με απόφασή της που να συγκεντρώνει τα δύο τρίτα των μελών της.

Με την εισαγωγή σταθερών όρων λειτουργίας του πολιτικού μας συστήματος ανοίγει ο δρόμος για νέες πολιτικές προϋποθέσεις που να εξασφαλίζουν σταθερότητα, λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα και απαλλάσσουν το πολιτικό μας σύστημα από πιθανές παρεμβάσεις προσωπικής ή επαγγελματικής-πολιτικής σκοπιμότητας.

Η δημοκρατία ανθεί εκεί όπου η υπεράσπιση και η προφύλαξη της γίνονται έργο όλων των κομμάτων. Η αναπολίτευση είναι ύψιστο και σεβαστό λειτουργήμα. Υπό έναν όρο όμως: δεν πρέπει πρώτα να λείπει «όχι» και μετά να ψάχνεται για επιχειρήματα αλλά πρώτα να αξιολογεί με επιχειρήματα μια κυβερνητική πρόταση και μετά να λείπει το όχι της ή – γιατί όχι, τέλος πάντων – και ένα ναι εκεί όπου δεν μπορεί να στηρίξει πειστικά το όχι. Αυτό σημαίνει δημιουργική αντιπολίτευση.

Όσο για τη δημοκρατία μας, πιο έμπειρη πλέον και πιο ώριμη μετά τη μεταπολίτευση, έχει ανάγκη από σταθερότητα και μέγιστη δυνατή εθνική συναίνεση για τους μεγάλους στόχους και προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας ως χώρα και ως κοινωνία στις αρχές του 21ου αιώνα.